№ 27—28, თბილისი. 1944 წ. გამოცემის წელი XXI. გამომცემლობა „კომუნისტი“. ფასი 2 მან.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ნიანგი

ნახ. ა. პოდოლიაკისა.

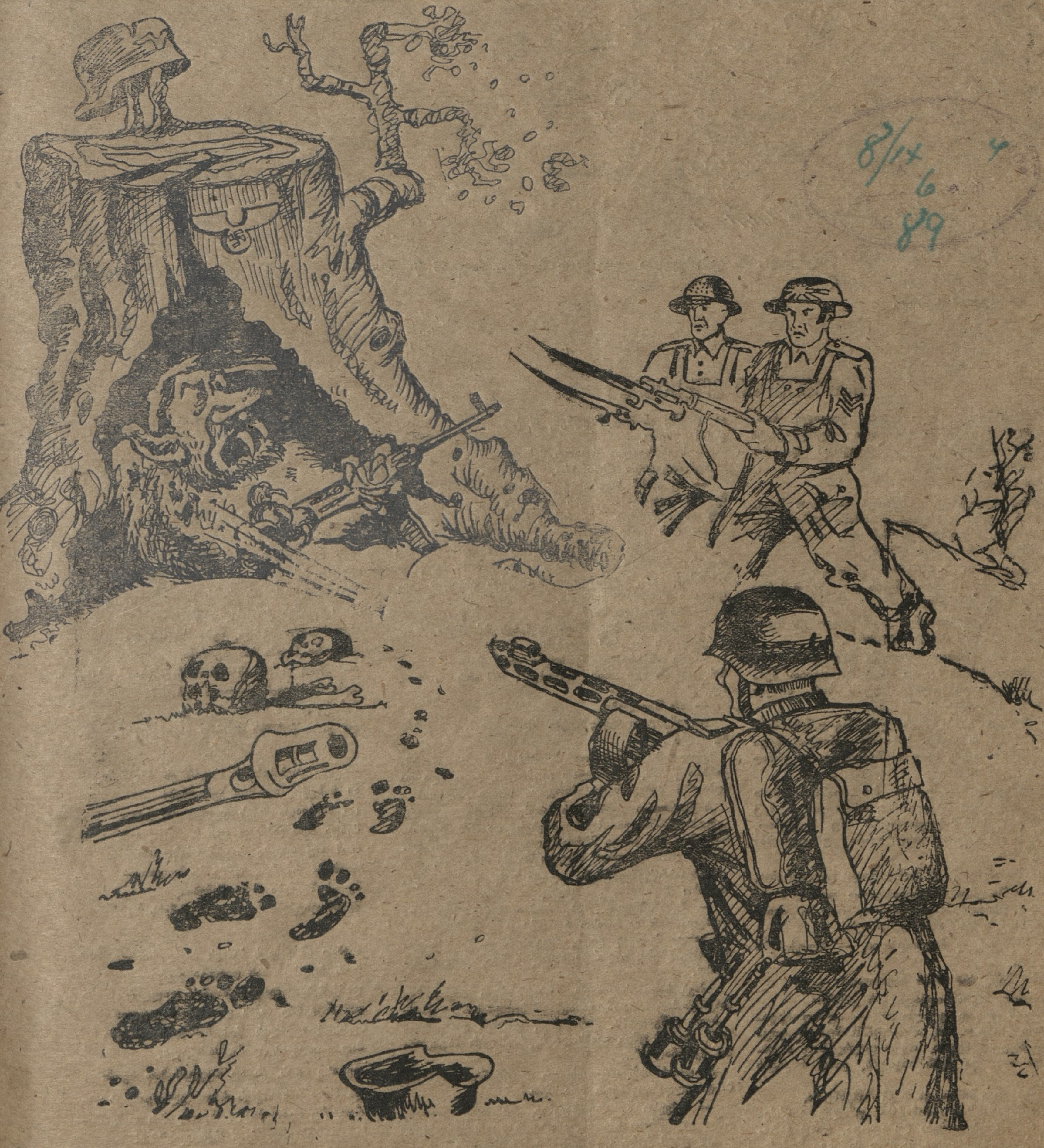

ფაშისტების უკანასკნელი „ციხე-სიმაგრე“

არ გაუმართლდა

ნახ. დონისა

— ჩვენი სარდალი გვარწმუნებდა, — გამარჯვება უდავოდ ჩვენია, რადგან წითელარმიელთა უმრავლესობას შაშხანები არა აქვსო,—მაშ რით გვცელავენ?

— ავტომატებით.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შეწყვეტილი მოხსენება

გერმანიის შეიარაღებულ ძალთა ყოფილი მთავარსარდალი დასავლეთში გენერალი რუნდშტედტი თავის კაბინეტში იჯდა, ყავას შეექცეოდა და პასიანსს შლიდა.

ზარმა დარეკა.

დეზების ჟღარუნით და სწრაფი ნაბიჯით შევიდა მასთან სატანკო ჯარების ფორმაში გამოწყობილი გენერალი. რუნდშტედტი წამოდგა. ისინი ერთმანეთს მოკრძალებით მიესალმნენ.

— მოგილოცავთ ფიურერის უმაღლეს ნდობის დამსახურებას, — აღფრთოვანების კილოზე მიმართა შემოსულს რუნდშტედტმა.

— გმადლობთ, ვიმედოვნებ გავამართლო ეს ნდობა, — გაფხორილად მიუგო სტუმარმა.

მასპინძელმა სწრაფად გამოთიშა ტელეფონი, ხოლო სტუმარმა კარები ჩაკეტა და ყურადღებით შეათვალიერა ყველა კუნჭული — ყურს ხომ არავინ გვიგდებსო.

ამის შემდეგ ისინი სავარძელში ჩაესვენენ. მასპინძელმა სტუმარს ყავა დაუსხა და კონიაკით შეუზავა. სტუმარმა თავზე ხელები შემოიჭდო და ღრმად ამოიკვნესა.

— გამხნევდით, — უთხრა მას თანაგრძნობით რუნდშტედტმა, — ჩვენ ყველამ გამოვცადეთ ეს. მეც ასე გადამხდა. სასოწარკვეთილებას ნუ მიეცემით, კლიუგე, — ომის დროს ყოველგვარი უბედურებაა მოსალოდნელი.

— კი მაგრამ ეს... ეს მაინც დიდი უბედურებაა.

— რა თქმა უნდა მთავარსარდლად დანიშვნა ახლა ყველა უბედურებაზე უარესია, რაც კი შეიძლება დაემართოს გერმანელ გენერალს.

— ნეტავი ტყვედ ჩავვარდნოდი, — ზლუქუნებდა კლიუგე.

— აპა, მერე რატომ არ ჩავარდით?

— ვეცადე, მაგრამ იღბალმა არ გამიჭრა.

— თქვენ ცუდად ცდილხართ, — ალბად რაღაცის იმედი გქონდათ. აი, ამით დაიმსახურეთ ფიურერის უმაღლესი ნდობა. თვით ფიურერსაც რაღაცის იმედი აქვს და ეძებს ისეთებს, ვინც რაღაცას მოელის.

კლიუგემ ყავა მოსვა და თავი ჩაჰქინდრა.

— როცა „მან" მე გამომიძახა, უმალვე ვიგრძენი, რომ რაღაც უბედურება მომელოდა. გზად გამოვლისას სახლში შევბრუნდი. ცოლმა მაშინვე მომახა: — სიზმარი ვნახე, რომ თავი წაგაგდებინესო. მე გავიფიქრე ან მოგკლავდნენ, ან მთავარსარდლად დაგნიშნავდნენო.

— საკვირველია როგორ მიხვდა ის? საშინელია. რუნდშტედტმა ამოიოხრა.

— მე „მას" საფრანგეთი დავუპყარი 1940 წელს. მე მას ბლიც-გამარჯვება აღუთქვი 44 წლისათვის, თუ ის მომცემდა მას, რასაც ვსთხოვდი.

— რას სთხოვდით?

— სულ მცირეოდენს: სამ მილიონ დასვენებულ ჯარისკაცს, 30 ათას ახალ „ვეფხვს", ათიოდე ათას თვითმფრინავს. მომეცით და შემოჭრას თავიდან აგაცილებთ მეთქი მოვახსენე.

— რა მოგცათ მან?

— თანამდებობიდან გადაყენების ბრძანება.

კლიუგეს ზაფრამ გადაჰკრა.

— მე ვაპირებდი მეთხოვნა ერთი მილიონი ჯარისკაცი და ათი ათასი „ვეფხვი". მაშ არც ეს შეიძლება?

— არ შეიძლება.

დაღონებული გენერლები სდუმდნენ და ქეჩოს იფხანდნენ.

კლიუგემ უცბად თვალი მოჰკრა შავყდიან სამკითხაო წიგნს. ფრთხილად გადმოიღო, გადაშალა და იღბალზე შეხვედრილი პირველი ფრაზა წაიკითხა:

„სიმპატიურო შავგვრემანო! ბედი გფარველობს, მართალია ბევრი მოგხვდა და ირბინე, მაგრამ ამით შენ მოიგე მბრძანებლის გული. იმედი დაამყარე დროზე. დრო საუკეთესო მკურნალია".

სახეგაბრწყინებულმა კლიუგემ აღტაცებით წამოიძახა:

— შესანიშნავია... ახ, რომ იცოდეთ, რა მადლობელი ვარ ძვირფასო რუნდშტედტ, ამ წიგნისათვის. ახლა მე უკვე ვიცი, როგორ შევადგინო ხოლმე მოხსენებები, ისე რომ ადოლფს მოეწონოს. გმადლობთ.

იმავე საღამოს კლიუგე უკარნახებდა თავის მემანქანეს ჰიტლერთან გასაგზავნ მოხსენების ტექსტს: „ბედი გვწყალობს. მართალია, გვცემენ და გვდევნიან, მაგრამ უნდა გვახსოვდეს, რომ დრო საუკეთესო მკურნალია"...

ამ დროს მას დაფეთებული ადიუტანტი გამოეჭიმა და ელდანაცემივით მოახსენა:

— თქვენო აღმატებულებავ, დრო აღარ იცდის, უნდა გავასწროთ აქედან. ახალი ხაზიც გაგვირღვიეს.

კლიუგემ ქუდი და მუნდირი მოითხოვა.

რ. კანდელაკი

ჯვრებიანად ჩამოვკიდებთ

„ჰიტლერმა მანერჰაიმი და მისი გენერლები დააჯილდოვა". (გაზეთებიდან)

ერთ ძველ ყაჩაღზე თქმულება არის:
როცა ის მსაჯულთ ჩაიგდეს ტყვეთა;
მას ჩამოხრჩობა გადაუწყვიტეს—
ხოლო მის ძმებს კი—თავის მოკვეთა.
და სანამ მისთვის ძელს აღმართავდნენ,
ის მიიყვანეს ქარვასლის წინა,—
ჰკითხეს რა სურდა, ნება მისცეს და
იქ ორი ჩალმა მან შეიძინა.
— „რათ გინდა ამ დროს ჩალმები?"—ჰკითხეს,—
განა მაგისთვის გცალიან ბეჩავს?
ჩამოგკიდებენ სახრჩობელაზე
და ქარი ქოჩორს მთლად გაგიჩეჩავს".

— „მე ძმებისათვის მსურს ეს ჩალმები,
ამ საჩუქრებით მათ ვესალმები
და სურვილი მაქვს გულში მალული:
მინდა რომ გაჰყვეთ თან სინანული:—
რომ თუ თავები მათ შერჩებოდათ,
ჩალმები რა რიგ დაშვენდებოდათ.—
მე ეს შეგნება მათი წამების,
შემიმსუბუქებს სიკვდილის წამებს!"

ალბად იმ ყაჩაღს ბაძავს ჰიტლერი:—
რომ ჩამოხრჩობის დაუდგა ჯერი—
დამქაშებს უხვად უგზავნის ჯილდოს
და „ნუგეშად" აქვს გრძნობა მალული:
სურს სიკვდილის წინ ჩინ-ჯვრებისადმი
მათ გაუღვიოს ღრმა სინანული.
დე ასე იყოს, ეს არ სცვლის მათ ბედს;
და მსჯავრის საქმეს რაკი ხელს ვკიდებთ,—
როგორც თვით ჰიტლერს, ისე მის დამქაშთ—
ჩინ-ჯვრებიანად ჩვენ ჩამოვკიდებთ!

მედგარიძე

ნიანგის ლექსიკონი

ბერლინი — გერმანიის სატახტო ქალაქი. მისი შენობები უმთავრესად თეთრია, მაგრამ ქალაქი შავ დღეებს განიცდის.

სოციალური მდგომარეობა — ადგილი, რომელიც პიროვნებას ან ადამიანთა ჯგუფს უკავია საზოგადოებაში. კაპიტალისტურ საზოგადოებაში მას განსაზღვრავს პიროვნების ან ადამიანთა ჯგუფის დამოკიდებულება საწარმოო იარაღებისადმი. გერმანელი ფაშისტები საზოგადოებრივ ურთიერთობას საზღვრავენ ხელისუფლებისადმი დამოკიდებულებით. ამ უკანასკნელის საფუძველზე გერმანიის მოსახლეობა ორ ნაწილად იყოფა: არიან „კეთილსაიმედოები“ და „არაკეთილსაიმედოები“. უმრავლესობას არაკეთილსაიმედოები შეადგენენ, მაგრამ ვინაიდან გესტაპო და სხვა სახელმწიფო სამართველო აპარატი უმცირესობის ხელშია, ჰიტლერელები ანუ კეთილსაიმედოები უმრავლესობად ითვლება.

მარკა — გერმანული ფულია. ვარშავის ამბებთან დაკავშირებით გებელსის ცხვირის მსგავსად ისიც მეტისმეტად დაბლა იწევს.

ქვაბი — უმთავრესად მოზრდილი ზომის ჭურჭელი საჭმლის მოსახარშად, ხილეულის გამოსახდელად და საერთოდ ნედლეულის გადასამუშავებლად. ხშირ ხმარებაშია ფრონტებზე განსაკუთრებით თანამედროვე სამამულო ომის დროს. წითელარმიელები ფრიცების „გადასამუშავებლად“ ქვაბებს ყველგან ამზადებენ. ბევრი ასეთი ქვაბი მოამზადეს უკრაინაში და ბელორუსიაში. განთქმულია ტემპერატურის სიდიდით სტალინგრადის ქვაბი, მაგრამ მოცულობის სიდიდით ბალტიისპირეთში დამზადებულ ქვაბს ჯერჯერობით ვერც ერთი ქვაბი ვერ შეედრება.

ბუნაგი — პირუტყვის სამყოფი. ომის დროს ბუნაგი ფაშისტებისათვის სამყოფთან ერთად თავშესაფარადაც გამოდგა. მიუხედავად ამ უპირატესობისა, ბუნაგის ხსენებაზე ფაშისტები სასოწარკვეთილებაში ვარდებიან, რადგან მათ კარგად იციან, რომ ისინი სწორედ თავისივე ბუნაგში ამოიხოცებიან.

სვირი — საბჭოთა საქართველოს ერთერთი კუთხე, სადაც მოსახლეობა სხვა კულტურებთან ერთად მევენახეობასაც ეწევა. ცნობილია სვირის ღვინო. სვირი აგრეთვე კარელია-ფინეთში მდინარესაც ეწოდება, რომლის შესახებაც ფინელები ტრაბახობდნენ მიმდინარე წლის მაისში: „მდინარე სვირი სამუდამოდ ჩვენს ხელში იქნებაო“. ამის წინააღმდეგ, ერთი თვის შემდეგ ეს მდინარე და მასთან ერთად ფაშისტების ჯარისკაცებიც წითელი არმიის ხელში აღმოჩნდნენ.

„ალიას დარდი ფლავია“

ეროვნული ბიბლიოთეკა

„საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ [illegible] აქტიურად ირაზმებიან და პოლონეთის აღმოსავლეთის საზღვარზე უფრო ბევრს წუწუნებენ ის მემამულეები, რომელთა მიწები მათთვის სადაოდ მიჩნეულ პოლონეთის აღმოსავლეთით მდებარე ტერიტორიაზეა“.

(გაზეთებიდან)

ქალაქ ლონდონის დიდ მოედანზე
დგას ვარშაველი ვინმე „ალია“,
ცხარე ცრემლები მოსდის თვალებზე,
შეხედავ,—იტყვი: „შესაბრალია“.

გულამოსკვნილი მოსთქვამს საჯაროდ:
„ჩემო ლაჟვარდო სამშობლო მხარევ,
შენს ბედს დავტირი და შენზე ფიქრში
გლოვით ჩამომდის ცრემლები მწარე.

შენთვის ყველაფერს გავსწირავ მსხვერპლად.
მიყვარს შენი მზე, მშობელი ხალხი.
შენი ლაჟვარდი ცა მშვენიერი,
შენზე ფიქრებით მაცვია თალხი“.

არ დაუჯეროთ! ამ ჯამბაზობით
ნუ დაიბნელებთ აზრს და გონებას,
არ დაუჯეროთ! ალია დარდობს
მხოლოდ საკუთარ მიწას, ქონებას.

საკუთარ „ფლავზე“ მოსთქვამს ალია,
რისი სამშობლო! რის ცა ლაჟვარდი?!
ალიას დარდი მხოლოდ „ფლავია“,
მხოლოდ „ფლავია“ ალიას დარდი.

ს. ისარიძე

კეხის შებრუნება

ნახ. დ. რიონელისა

— ეს კაცი გენერალი ხლუპკეა. ეგონა „სედლეცი ჩვენ დაგვრჩებაო“ და თითონ დარჩა სედლეცში დატყვევებული.

სასამართლოს წინაშე

გებელსი თავის კაბინეტში იჯდა. მელანქოლიური სახე ჰქონდა. მან ახლო მომავალი წარმოიდგინა, როცა ჰიტლერის მინისტრებთან ერთად ისიც სასამართლოს წინაშე წარსდგებოდა. საწერ მაგიდას თვალი მოაცილო, თითქოს იგი სასამართლოს მაგიდა ყოფილიყოს, რომელსაც მოსამართლენი უსხდნენ. თითქოს მოესმა: „სასამართლო მოდის!" იგი წამოხტა...

ყველას თვალი მისკენ მიეპყრო.

„ნეტა რას მიცქერიან?—გაიფიქრა მან:

„ალბათ გონიათ, რომ არ ავმდგარვარ... მე ხომ ამდგარსა და დამჯდარს თითქმის ერთი სიმაღლე მაქვს!!

თავმჯდომარე ეკითხება მას:

—ბრალდებულო გებელს, გვიპასუხეთ—თქვენ ხომ ჰიტლერს ღმერთს უწოდებდით და ყოველივე მის სიტყვას წინასწარმეტყველურად თვლიდით. მოიგონეთ მისი სიტყვა დონბასის შესახებ. იგი ამბობდა: „დონბასში რემონტი უნდა გაუკეთოთ ათას ქარხანასა და ფაბრიკას, ახლად უნდა აიგოს ნახშირის შახტები და გადიდდეს მათი პროდუქცია". — რას იტყვით თქვენ ჰიტლერის ასეთ „წინასწარმეტყველებაზე"?

—დიახ, ჰიტლერის ეს სიტყვა ნამდვილი წინასწარმეტყველური აღმოჩნდა. იგი თავის სიტყვაში გულისხმობდა იმ დროს, როცა დონბასიდან წითელი არმია გამორეკავდა ჩვენს ჯარს და აქ დარჩებოდა ჩვენგან გადამწვარი ათასობით ქარხნები და ფაბრიკები. ამის შემდეგ საბჭოთა ხელისუფლება შეუდგებოდა იმათ აღდგენას და ახალი შახტების აგებას.

თითქოს სასამართლოს დარბაზში სიცილი გაისმა.

სასამართლოს თავმჯდომარემ მეორე შეკითხვა მისცა: „თქვენ ალბათ გახსოვთ ჰიტლერის სიტყვა სტალინგრადზე. იგი ამბობდა: სტალინგრადი იქნება აღებული, ამაში თქვენ დარწმუნებული იყავით, როცა ჩვენ იქ გავმაგრდებით, იქიდან ჩვენ ვერავინ გამოგვრეკავსო. რას იტყვით თქვენ ჰიტლერის ამ სიტყვის შესახებ?

—ჩემის აზრით, ჰიტლერის ეს სიტყვაც წინასწარმეტყველური აღმოჩნდა. სტალინგრადის ის ნაწილი, რომელიც ჩვენმა ჯარმა ჩაიგდო ხელში, წითელმა არმიამ უკანვე დაიბრუნა. ჰიტლერიც ამ გარემოებას გულისხმობდა, ე. ი. სტალინგრადის აღებას წითელი ჯარის მიერ. რაც შეეხება იმას, რომ ჰიტლერი ამბობდა, სტალინგრადიდან ვერავინ გამოგვრეკავსო, ესეც გამართლდა. ჩვენი ჯარის დიდი უმრავლესობა ხომ სტალინგრადის მიდამოებში დარჩა სამუდამოდ და მართლაც მათი იქიდან გამორეკვა შეუძლებელია.

გებელსის ამ პასუხზე სასამართლოს დარბაზი თითქოს უფრო გამხიარულდა.

სასამართლოს თავმჯდომარემ უკანასკნელი შეკითხვა მისცა:

„ჰიტლერი ამბობდა: „მე სავსებით ვრწმუნდები იმაში, რომ მომავალში არა ლაზღანდარები, არამედ ნამდვილი მამაკაცები შექმნიან ისტორიას". რას იტყვით თქვენ ჰიტლერის ამ სიტყვაზე?

გებელსმა თავი ჩაქინდრა და თავისთვის ჩაილაპარაკა:

—ამ სიტყვებს კომენტარიები აღარ სჭირდება.

სასამართლოს დარბაზში თითქოს ხარხარი გაისმა.

გებელსს უგემურად ჩაეცინა. იგი კმაყოფილი დარჩა მომავალ სასამართლოსათვის თავისი სიტყვის წინასწარი მომზადებით.

ყუმბარა

ავიაციის დღის გამო.

ახალი სახეები პილოტაჟისა

ნახ. მ. ვადბოლსკისა

გერმანიის ავიაციის „სახეშეცვლილი" ძირსდაშვება და [illegible]კავშირებით „ფიურერის" შეცვლილი სახე.

ნახ. ა. პოდორლიაკისა

ჩვენი მამაცი მფრინავების მიერ გაკეთებული ახალი სახის მკვდარი მარყუჟი და ამასთან დაკავშირებით „ფიურერის" პოზის შეცვლა.

ჯილდო

ბერლინის გაზეთებში მსხვილი ასოებით და[illegible] „მოქალაქე გეორგ მფეთქერშტეინის მნახველთ მიეცემათ ჯილდოთ [illegible] მილიონი მარკა".

გესტაპოს მაძებარ ორგანოებს სათანადო დირექტივები [illegible] მიეცათ. მძებნელები დაგეშეს და [illegible] გარდა ოფიციალური ფულადი ჯილდოისა მათ დაპირდნენ ორდენებზე წარდგენას.

ვინ იყო გეორგ მფეთქერშტეინი, რომელსაც ასე გულმოდგინეთ დაეძებდნენ გესტაპოელები? იგი იყო [illegible] ხმა მიაწყვეს ჰიტლერზე და რომ[illegible] შემდეგ ფარულად ეცხოვრა.

დრო მიდიოდა და მფეთქერშტეინ[illegible]

გესტაპოს კი ბრძანება ჰქონდა მიცემული [illegible], რათა მფეთქერშტეინი არ მოეკლათ, არამედ ცოცხლად მიეყვანათ მისთვის, რომ „ფიურერს" თვითონ გაესწორებინა მასთან ანგარიში.

მფეთქერშტეინი საკმაოდ ცნობილი გერმანელი ოფიცერი იყო, რომელიც იბრძოდა საბჭოთა კავშირ-გერმანიის ფრონტზე, მთავრობის წრეებთან დაახლოებული იყო და მას პირადად იცნობდა ჰიტლერი.

— როგორ თუ მფეთქერშტეინმა ჩემზე მახვილი აღმართა? მე მას ვასწავლე ჭკუას,—ღრიალებდა სრულ სიგიჟემდე მისული გერმანიის მბრძანებელი.

იმ მრავალ ღონისძიებათა შორის, რომლებიც მიღებული იყო მფეთქერშტეინის მოძებნისათვის, გესტაპომ ასეთ ღონისძიებასაც მიმართა: მან შექმნა სპეციალური ორგანო, რომელსაც ხელმძღვანელობა უნდა გაეწია მძებნელებისათვის. ამ ორგანოს უფროსად დანიშნა ცნობილი გესტაპოელი მძებნელი პოლკოვნიკი კარლ ბინძურბერგი.

გესტაპოს მესვეურთ სრული იმედი მიეცათ, რომ ბინძურბერგი მფეთქერშტეინს მალე იპოვიდა

მაგრამ მოხდა ის, რასაც გესტაპოში არავინ მოელოდა.

ბინძურბერგი სადღაც გაჰქრა.

გესტაპო ფეხზე დადგა. ბინძურბერგის მოსაძებნად ახალი ორგანო შეიქმნა, რომელსაც უფროსად დაუნიშნეს გენერალი ხლუსტენბერგი, მას დირექტივა მიეცა მოეძებნა როგორც მფეთქერშტეინი, ისე ბინძურბერგი...

ხლუსტენბერგი დიდი ენერგიით შეუდგა თავის მოვალეობის შესრულებას და აღუთქვა გესტაპოს მესვეურთ, რომ ფიურერის ბრძანებას იგი პირნათლად შეასრულებდა. მაგრამ ამის შემდეგ ორი დღეც არ გასულა, რომ ხლუსტენბერგიც დაიკარგა.

გესტაპოელები საგონებელს ჩავარდნენ. თვით ჰიმლერს მოსვენება დაეკარგა. არ იცოდა რა ღონისძიებებისათვის მიემართა,

და აი, მაშინ, როცა იგი სასოწარკვეთილებას მისცემოდა, მას პაკეტი მოუტანეს. ჰიმლერმა იგი საჩქაროდ გახსნა და შემდეგი ამოიკითხა:

„ბატონო ჰიმლერ! ვიჩქარით გაცნობოთ სასიხარულო ამბავი. მფეთქერშტეინი ნახულია, იგი ჩვენთან იმყოფება... გთხოვთ აცნობოთ ამის შესახებ „ფიურერს" და გაახაროთ იგი...

მართალია ჩვენ ამ საქმისათვის ჯილდოთ მილიონი მარკა გვეკუთვნის, მაგრამ უარს ვაცხადებთ, რადგან ჩვენ ჯერ მივიღეთ მილიონზე უფრო მეტი ჯილდო, ორი ცნობილი გესტაპოელის თავი,—ბინძურბერგისა და ხლუსტენბერგის. მოველით მალე მესამესაც. ჩვენ არ ვიცით ვისი იქნება იგი. ამას გავიგებთ მაშინ, როცა თქვენ დანიშნავთ ვინმეს ხლუსტენბერგის ადგილას. ეგებ ინებოთ და თვით თქვენ უშუალოდ ითავოთ ეს საქმე, რისთვისაც დიდად კმაყოფილნი დავრჩებით. მაშინ ჩვენ მივიღებთ თქვენგან უმაღლეს ჯილდოს—თქვენ თავს..."

წერილს ხელს აწერენ მფეთქერშტეინის მეგობრები ინიციალებით.

ქიმშარდი

გერმანული პუნქტუალობით

„გერმანიის არმიების ჩრდილოეთის ჯგუფის სარდალი გენერალ-პოლკოვნიკი შერნერი თავის ბრძანებაში მიმართავდა ჯარისკაცებს: „ჩვენ უნდა შევებლაუჭოთ მიწას, — არც ერთი საკომანდო პუნქტი არ უნდა დავუთმოთ მოწინააღმდეგეს".

(გაზეთებიდან).

ნახ. ი. ქოქიაშვილისა

— აი, როგორ ასრულებენ თავის სარდლის ბრძანებას და მიწას ებლაუჭებიან.

პატარა მოთხრობები

პირდაპირ გაიგო

ჰანს ყლუპპე, ტოტალური მობილიზაციით გაიწვიეს. რადგან შემ[illegible] წმებით დადასტურდა, რომ ის ნამდვილად მძიმე ხეიბარი იყო [illegible] ფრონტზე არ გამოდგებოდა, ზურგის სამუშაოზე გამნაწილებელ პუნ[illegible] გადასცეს.

იქიდან სულით ავადმყოფთა თავშესაფარში გაგზავნეს სამუშ[illegible]

—არ შემიძლიან,—კატეგორიულად განაცხადა ყლუპპემ,—იქ ჩემთ[illegible] მეტად მძიმე იქნება.

—უარის თქმა არ შეიძლება,—შეუყვირეს მას, — არიული რ[illegible] განსაცდელის დროს ყველა გერმანელი მოვალეა თავის ადგილზე ი[illegible] ფიურერისაგან მაინც აიღე მაგალითი, ის მუდამ თავის ადგილ[illegible]

—ამჟამადაც?—შეეკითხა ცნობისმოყვარე ყლუპპე.

—რასაკვირველია ამჟამადაც.

—მაშ თუ ასეა, გამგზავნეთ საგიჟეთში სამუშაოდ, იქ ფიურერს ვხვდები.

— საგიჟეთში როგორ შეხვდები?—შეეკითხა პუნქტის უფროსი [illegible] ვირვეზით.

—აკი ახლა მითხარით — ფიურერი ამჟამადაც თავის ადგილზეაო.

გულჩვილი

გერმანიის მთავარ ქალაქებში წესად შემოიღეს ყოველ დილით მ[illegible] ბლებმა ერთმანეთი იკითხონ. ეს საჭიროა იმიტომ, რომ მათ იცოდ[illegible] ვინ გადარჩა წინაღამის დაბომბვის შემდეგ ცოცხალი.

მაგრამ მცხოვრებთ აკრძალული აქვთ სინანული გამოსთქვან დაღ[illegible] ლთა შესახებ.

გათენდა. აფეთქებული ფუგასური ბომბების კვამლში გახვეულ [illegible] ტალში ფრთხილად გამოვიდა ფრაუ მარტა.

—სალამი ფრაუ ბერტა, როგორ გაატარეთ ღამე?—გადასძახა მან მ[illegible] ბელ დიასახლისს, რომელიც ნამტირალევი თვალებით იდგა ეზოში.

—ჩინებულად. ჩვენი სახლის ნაწილი დაანგრია ბომბმა. მოხუცი მამა[illegible] ჩემი შეიზე გაგლიჯა, პატარა დას მარჯვენა ფეხი მოსწყვიტა და რაც ნივთები გვქონდა გაგვინადგურა.

—ჩინებულია ფრაუ, თქვენი მეზობელი მოხუცი ამალია?

—მადლობა ფიურერს, მოხუცი ამალია აფეთქების დროს ლუკმალუკმად იქცა, ერთის სიტყვით მანაც ჩინებულად გაატარა ღამე.

—ჩინებულია,—აკანკალებული ხმით წაიქვითინა მარტამ და ცრემლებით გადმოყარა. ბერტა მიუახლოვდა და ჩუმად შეეკითხა:

—თქვენ ნამდვილად სტირით? არ გეშინიათ თქვენი გულჩვილობის გამომჟღავნებისა?

— გულჩვილობა როგორ არ გამოვამჟღავნო, როცა ამალიას ჩემი პურის წიგნაკი გაჰყვა გუშინ.

ქარაგმა

ომის ახალგაზრდა ინვალიდი პაულ გიზელი ქუჩაში ხვდება ძველ მეგობარს, მხიარულ კურტ დაზელს.

—ო, გამარჯობა პაულ, მადლობა ღმერთს, ცოცხალს გხედავ. ეს რა არის? ფეხები აღარ ჩამოგრჩანია? ალბად შური იძიე მათზე.

— რატომ ვაძიებდი შურს?

— იმიტომ, რომ მათ წაიყვანეს იმ ჯოჯოხეთურ ფრონტზე. ხვა? ნეთუ ერთი ჯვარი მაინც არ მოგცეს? პაულ, რას იზამდი, რომ შენ და ფიურერი ერთად მიდიოდეთ ქუჩაში და შენ უცბად იპოვო ისეთი ჯადოსნური ჯვარი, რომელიც ფეხებს გაგიმთელებდა?

—რას ვიზამდი? მაშინ ჯვარს ავიღებდი და „ფიურერს" — ჩამოვკიდებდი.

მახვილაკი

ნახ. ვ. ზუბარევისა.

ორგზის თავისუფალი

— უხვი კაცია ფიურერი, ერთის ნაცვლად ორგზის თავისუფალი გაგვ ხადა.
— მაინც?
— გაგვათავისუფლა ჯერ სინიდისისაგან და შემდეგ სამსახურიდან.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბერლინელ მოქალაქის ოჯახში

ნახ. დონისა.

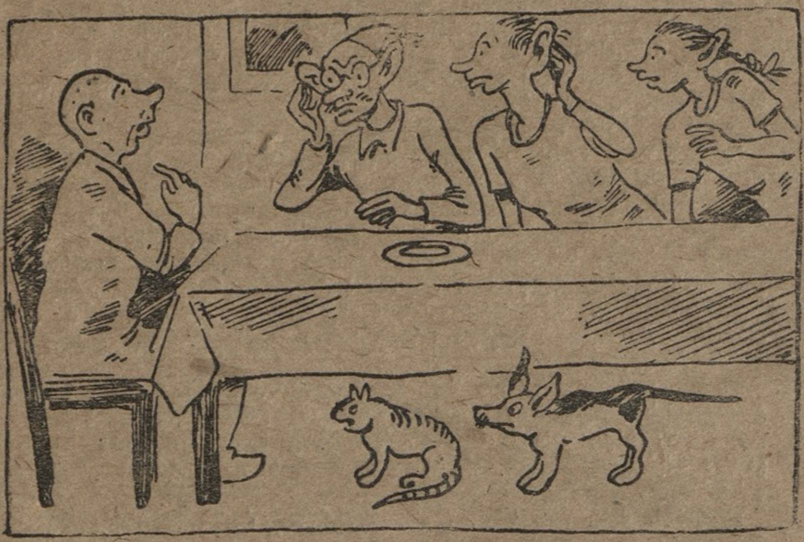

1. თქვენი შვილიშვილის, პოლკოვნიკ შრანკეს ამბავი მოგიტანეთ... გეტყვით.

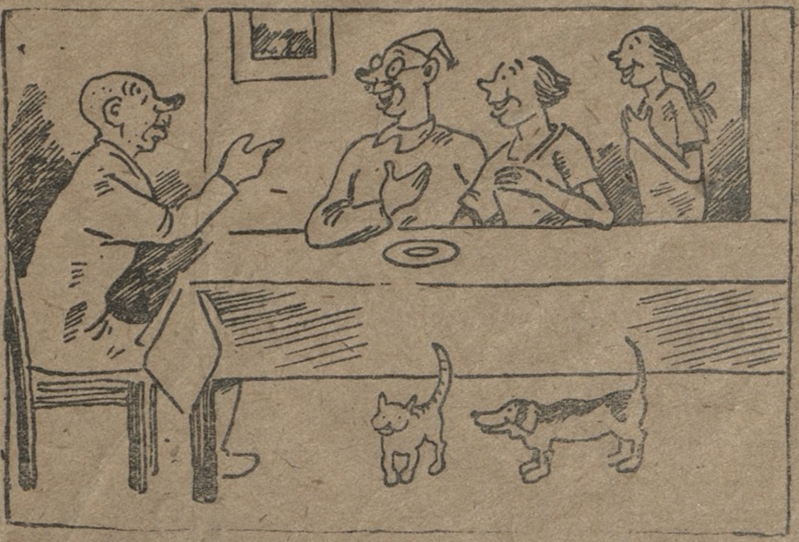

2. მან თავისი ნაწილით მოასწრო პრუსიის საზღვრისაკენ უკანდახევა.

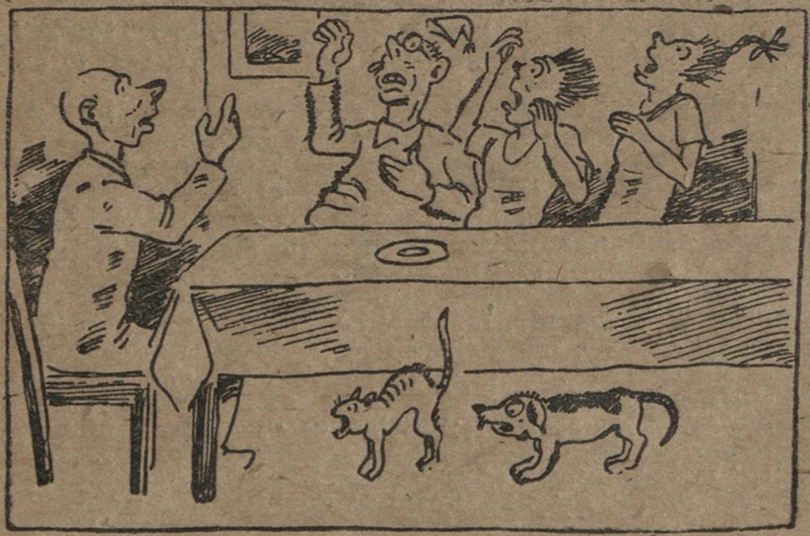

3. მაგრამ სანამ საზღვარზე გადმოვიდოდნენ გზა გადაჭრილი აღმოჩნდა მოწინააღმდეგის მიერ.

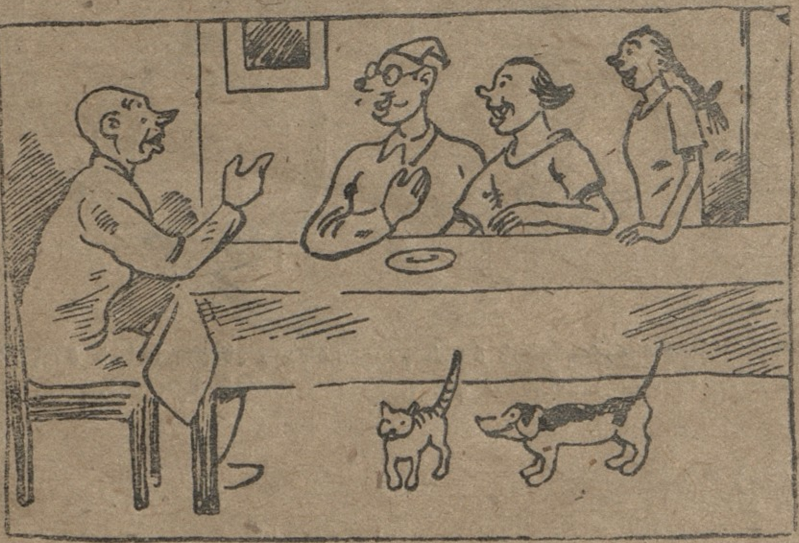

4. იგი მიხვდა, რომ ასეთ პირობებში ერთადერთი ხსნა ტყვეობა იყო.

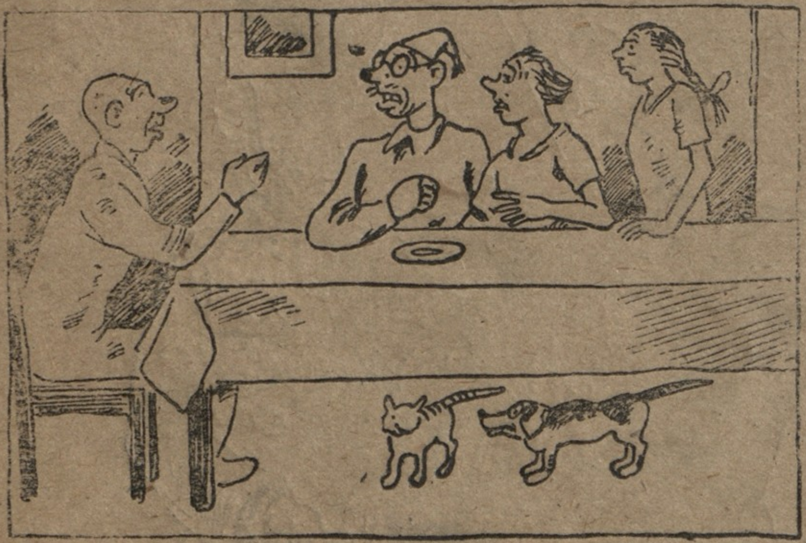

5. მაგრამ უმაღლესი სარდლობის ბრძანების თანახმად შრანკემ თავგანწირული ბრძოლა გაუმართა მოწინააღმდეგეს.

6. დიდმა და უმიზნო მსხვერპლმა კიდევ უფრო აშკარა გახადა, რომ წინააღმდეგობა უაზრობა იყო და შრანკე თავის შენაერთის გადარჩენილ ნაწილთან ერთად ტყვედ დანებდა.

მსუნაგი და ბუნაგი

მსუნაგი მხეცი ჩვენს ეზოში
შემოიპარა,
და ხეხილები,—ნარგავები
ამოგვითხარა,—
მან ბოსტნეულიც აგვიახრა,—
ამოგვიყარა,
ჩვენი ნაშრომით,—ნაოფლარით
დღემდე იხარა,—
მაგრამ იმ მსუნაგს არ დასცალდა
ხრუტუნი ტკბილი,
მკერდში ნეკნები ჩაუმტვრიეთ
და ყველა კბილი.
დავუჭირეთ მაგრად, ვადენიეთ
დინგიდან „ძმარი“,
თავზარდაცემულს სულ დაუდგა
ყალყზე ჯაგარი.
და ახლა მხეცი თვის ბუნაგში
ლამობს გამაგრდეს,
მივსდევთ კვალდაკვალ, ვცდით რომ ფეხზე
იგი ვერ დადგეს,
და თუ შეგვასწრო თვის ბუნაგში
იქაც ჩაწვდება
ჩვენი მახვილი,— ჩვენი ტყვია
მას არ ასცდება.

ფარნა ქვემეხაური

სიტყვის კაცი

ნახ. ა. ბოდოლიაკისა.

— როგორ მოიქცა პოლკოვნიკი შტერკე როცა პარტიზანებს შეხვდა თავისი შენაერთით?
— იძრო ხმალი და შესძახა:—შერცხვეს ვინც ხმალი ხელიდან გააგდოსო.
— მერე, გააგდო?
— ხმალი არა, მაგრამ თავი კი გააგდებინეს.

ამხანაგო ნიანგო!

ახირებული მეთოდი

სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტებსა და მუშა-მოსამსახურეთ მომარაგებას უწევს ლენინის ქუჩაზე მდებარე „ორსის“ მაღაზია. მიმაგრებულთა კონტინგენტი აქ დიდია და როცა კი მიმაგრებულ ბარათებით გასაცემი საქონელი გაჩნდება მაღაზიაში, ეწყობა გრძელი რიგი.

ნორმირებული ულუფის გაცემას აქ სჭირდება რამოდენიმე დღე. ესეც იმ შემთხვევაში, თუ გაცემა განუწყვეტლივ იწარმოებს. აღნიშნულ მაღაზიაში კი ხდება ასე:

დაიწყებენ უცბად საქონლის გაცემას, მომხმარებელთა შედარებით მცირე ნაწილი გებულობს ამ ამბავს, მაღაზიაში მოწყობილ რიგს რომ შეხედავენ, მაშინღა მოდიან დანარჩენები. (სხვა საშუალება არ სურს გამონახოს მაღაზიამ იმისათვის, რომ წინასწარ გააფრთხილოს მომხმარებლები).

მაგრამ აი, უცბად შესწყდება ამათუიმ საქონლის გაცემა. მიდის ჩამორჩენილი მომხმარებელი და მას უარით ისტუმრებენ.

— რატომ გამოილია ნორმა?

— არა, კი არ გამოილია, უკანვე წაიღეს, რადგან დროზე არ მოიკითხე.

ასე ხშირად ხდება.

ამ ახირებული მეთოდის გაუქმებაში შენ თუ არ დაეხმარე, ამხანაგო ნიანგო, მაღაზიის მესვეურებს სულ არ ეპრიანებათ მისი უარყოფა.

ხოსროვშირი

ვინ განიტვირთა?

ამხანაგო ნიანგო! ასპირანტებს ა. წ. ივლისამდე ამარაგებდა „თბილვაჭრობის“ მაღაზია № 123. ამ მაღაზიაზე მიმაგრებულია მეცნიერების, ხელოვნებისა და ლიტერატურის მუშაკთა საკმაოდ მოზრდილი კონტინგენტი. ასპირანტების რიცხვი კი 20 კაცამდე იყო.

როგორც ჩანს, „თბილვაჭრობის“ მესვეურთ გაუძნელდათ აღნიშნულ მაღაზიაში მომსახურება მომავალ მეცნიერთათვის და ისინი გადაიყვანეს სახ. უნ-ტის მაღაზიაში.

— სულერთია, თქვენ იმ ლიტერით მარაგდებით, რომლითაც სახ. უნ-ტის სხვა მიმაგრებულნიო,—უთხრეს მათ.

ეს მართალი არ არის თუნდაც იმიტომ, რომ სახ. უნ-ტის მაღაზია ხორცს არასოდეს არ ანაწილებს, № 123 მაღაზიას კი ცალკე სექცია აქვს ხორცისა. სხვა პროდუქტების გაცემაშიც და მათი მიღების ვადაშიც თვალსაჩინო განსხვავებაა.

მათი მოხსნით № 123 მაღაზია დიდათ არ განტვირთულა. ზოგი პროდუქტისაგან კი მართლაც განიტვირთნენ ასპირანტები.

ჭოგრიძე

არც აქვთ, არც ექნებათ!

ამხ. ნიანგო! თბილისში ჭიქა ლუდში თუ ათმანეთიანი მიეცით, ხურდას არ დაგიბრუნებენ. რუსთაველის პროსპექტზე მდებარე ლუდის № 30 წერტში მომუშავე გამყიდველმა პავლემ ეს განწყობილება „პრინციპულ სიმაღლეზე“ აიყვანა და 3 აგვისტოს მოქ. დ-ძეს ხურდის მოთხოვნის დროს უპასუხა—ხურდა არცა გვაქვს და არც გვექნებაო.

მნახველი

ნიანგი, რწყილი და თბილისის სამკერვალოები

მხიარული ნოველა ლექსად

თბილისის ზოგიერთ საწკერვალოში აღმოფხვრის ნაცვლად კანონად იქცა სტანდარტულ ტანსაცმელის გამოშვება.
მომხმარებლის შენიშვნიდან

ერთხელ ნიანგს მუხლის თავზე
დაასკუპდა რწყილი უცებ.
ვის შერჩება ამნაირი
თავხედობა, სიტუტუცე?

მერე ისიც ვისთან! ვისთან!
სწვდა ნიანგი თავხედ მწერსა,
დაიჭირა და თათები
მოიმარჯვა გასასრესად.

მაგრამ რწყილმა მოკრძალებით
შეაბრალა ნიანგს თავი:
უთხრა: „მოველ არა მისთვის,
რომ შეგაკლა უძლევს თავი.
ტანსაცმელის შეკერვა მსურს,
შიშველი, ვარ საცოდავი.

ამისრულე ეს ვედრება.
ო, ნიანგო, შენსა ლხენას,
თუ შემმოსავ, ჩემი გვარი
სულ მოიშლის კაცის კბენას“.

შეუნელდა მრისხანება,
შეებრალა ნიანგს მწერი
და დაპირდა აუსრულოს
რწყილს წადილი ყველაფერი.

ჩააბარეს რწყილს ორდერი,
სავაჭროში გაჩნდა დინჯად,
და „მკერავის“ დანამზადი
მან კოსტუმი გაიშინჯა.

რწყილი რწყილის ტოლა იყო,
არც ნაკლები, არც მეტია,
ცხრა კოსტუმი გაისინჯა
ვერც ერთში ვერ ჩაეტია.

არ მოერგო არც მეათე,
არ მოერგო მეასეცა,
აქვითინდა რწყილი დახლთან
და უმწეოდ ჩაიკეცა.

როს ნიანგმა ამ საკითხზე
განმარტება „მკერავს“ თხოვა,
საპასუხოდ მის შიკრიკმა
ეს მომართვა დაგვიტოვა:

„ეგზავნება ნიანგს ესე
განმარტება თან დართული:
რწყილს ტანი აქვს მეტად დიდი,
მიტომ არ რგებს სტანდარტული“.

მედუზა

44-89

ხავსმოკიდებულნი

გერმანიაში გამოცხადდა ახალი ტოტალური მობილიზაცია.

ნახ. გ. ისაევისა.

ეს რა ფირმის მანქანაა, რა მასალის შნ რა „მოდის“.
რეზერვს ნთქავს და მარცხის გარდა არაფერი არ გამოდის.

სარედაქციო კოლეგია.
Тбилиси. Сатирико-юмористический журнал „Нианги“ რედაქციის მისამართი: ლენინის ქ. № 28. ტელ. 3-10-49
ხელმოწერილია დასაბეჭდად 1944 წ. 29/VIII ამხ. ლ. პ. ბერიას სახ. პოლიგრაფკომბინატი „კომუნისტი“ ლენინის ქ. № 28. გამოც. № 26. შეკ. № 699. უე 07515

ეროვნული ბიბლიოთეკა